

Membres numeraris

Pilar González i Duarte

Pilar González i Duarte nasqué a Barcelona l'any 1945. Conegué ben d'hora, més enllà del clos familiar, en plena adolescència, el nostre país de la mà de l'escoltisme. Des d'aleshores és una fidel defensora de la nostra realitat nacional.

Estudià ciències químiques a la Universitat de Barcelona. Durant la seva època d'estudis universitaris, guanyà el premi de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques per a estudiants de química (1966), amb el títol «La funció H_0 i els dissolvents no aquosos». Es llicencià l'any següent (1967) i fou guardonada amb el Premi Extraordinari de Llicenciatura. Posteriorment es traslladà a la Universitat de Michigan (Ann Arbor, EUA), on cursà un màster en química (1970). Tornà a Catalunya, i es doctorà el 1975 en ciències químiques, de la mà del doctor Enric Casassas, a la Universitat Autònoma de Barcelona. Fou també guardonada amb el Premi Extraordinari de Doctorat. Des del 1990 és catedràtica de Química Inorgànica de la Universitat Autònoma

de Barcelona. Ha estat directora del Departament de Química Inorgànica (1977-1980) i coordinadora general de COU-PAU de l'esmentada universitat (1985-1990).

Els seus primers treballs d'investigació, amb la col·laboració del doctor Heribert Barrera, se centraren en l'estudi d'una extensa família de compostos, la dels tiolats metàl·lics, tant en fase sòlida com en solució. L'estratègia seguida per a vèncer la coneguda dificultat de llur caracterització va raure en la utilització de mercaptoamines alifàtiques, les quals es comporten com a tiols simples amb un segon grup funcional que augmenta sensiblement la solubilitat dels complexos. L'evolució d'aquests estudis dins la química dels tiolats metàl·lics ha permès en els darrers anys fer contribucions significatives en la química dels compostos metall-sulfur, els quals tenen interès en el procés industrial d'hidrodesulfuració del petroli i en el camp de la bioinorgànica. Precisament en aquesta darrera disciplina, la doctora González i Duarte està duent a terme de manera continuada des de l'any 1990 recerca fonamental a cavall de la química inorgànica i la biologia, enfocada especialment a l'estudi de la capacitat per a enllaçar metalls d'unes proteïnes molt particulars per la seva ubiqüïtat, composició i rellevància en el món biològic com són les metal·lotioneïnes (MT).

Així, doncs, la seva tasca investigadora s'ha estès des de la química de coordinació dels tiolats metàl·lics fins a la química bioinorgànica de les esmentades MT, amb la direcció de nombrosos treballs d'investigació i la publicació dels resultats obtinguts en les millors revistes internacionals del ram. Darrerament (2003), li ha estat encomanada la secció de metal·lotioneïnes de la prestigiosa col·lecció de l'editorial Pergamon, del Regne Unit, *Comprehensive coordination chemistry II*. I sense moure'ns d'aquest context, cal esmentar que és coinventora d'una patent en fase de llicència per part d'una empresa europea per al desenvolupament d'un fàrmac, basat en una MT, capaç de combatre alteracions greus del sistema nerviós central.

Paral·lelament a una important dedicació a la investigació i a la docència en química inorgànica, ha estat pionera en la introducció de tècniques audiovisuals i informàtiques com a suport dels cursos de laboratori de química, i ha estat la directora d'un projecte subvencionat per a tal fi per la Direcció General d'Universitats (1982-1983). La difusió de la química ha estat i continua sent un dels seus centres d'interès, objectiu que ha impulsat molt particularment des de la seva responsabilitat com a presidenta de la Societat Catalana de Química (SCQ) (1995-2002) i com a comissària de la recent exposició itinerant «Tot és química», inaugurada al Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (2000), la qual està subvencionada per indústries químiques ben conegudes a Catalunya. Altres activitats seves destacades en el marc de la presidència de la SCQ han estat l'edició catalana d'una versió actualitzada de la *Taula periòdica dels elements* (1998),

l'organització bianual de les Trobades de Joves Investigadors dels Països Catalans, l'edició de la nova publicació *Revista de la SCQ* i l'organització dels debats de química a l'IEC, dirigits a professors de química de batxillerat.

En resum, la Secció de Ciències i Tecnologia ha vist que concorren en la persona que avui proposem, d'una banda, una sòlida formació científica, una brillant activitat docent, una vida universitària plena i unes capacitats rellevants com a investigadora en el camp de la química, i, de l'altra, una dedicació desinteressada a la nostra corporació acadèmica i una insubornable adhesió al nostre país. És per això que ens omlpe de goig ara sotmetre a la consideració d'aquest Ple la proposta que la doctora Pilar González i Duarte esdevingui membre numerària de l'Institut d'Estudis Catalans.

Text llegit pel senyor Salvador Alegret en el Ple del dia 5 d'abril de 2004